·20

יח א מיי׳ פ״ד מהל׳ קדום

יח א מיי פ"ד מסג' קדום ימי ב מיי שס פ"ח הלכה ז: ב ג מיי שס פ"ח הל' ד ופ"ח הלכה ו ועי' שס: בא ד מיי פ"ג מהלכות טירות

הלכה ז: הכנה ז: ה [מיי' פ"ט מהלי נדרים הלי א טוש"ע יו"ד סי ריו סעי' א]:

הנהות הב"ח

(A) גמ' הא שבעה עבדינן הא זימנין: (ב) רש"י ד"ה במא קמיפלגי וכו' ובמעוברו ובמעוברת קמיפנה וכר ובמעוברת ועיבורה כ"ט: (ג) ד"ה ואין ר"ה וכו' כגון אם ר"ח ניסן: (ד) ד"ה שניהם וכו' כיון דעבדת בימות החמה חד טפי מלאים מאחרת לר"ה: (ה) ר"ה ויומא דתלמין וכו' התתע"ו חלקים לא תתס"ד: (1) ד"ה והיה רבי וכו' שהיה ראוי לאחר

גליון הש"ם

גמ' שם"ה ימים כמנין ימות החמה. עיין טורי אנן ר"ה דף ב ע"ב ד"ה המודר:

מוסף רש"י

ימי אדר כמה עיבור שנה. ימי אדר הראשון שאותו עושין עיבור לשנה הרמון שחומו עושין עיצור לפנה (חברה יש). חודש. כ"ע ימים (מוהדרין יאנ). אחרים היא דמתרי לעולם כל החדשים אחד המתרי לעולם כל החדשים אחד מתלה חלבנה שמתחדשת לעולם בפוף כ"ע ימים שתתחדשת לעולם בפוף כ"ע ימים וחשמה לשנה לשני שרבון מתשים וחשמה לשי שרבון. סלשים (ר״ה כ.). אלא ארבעה ימים בלבד. אם נקבע עכשיו באחד בשבת יהא לשנה הבאה באחד בשבת ישה חשבון שנים בחמישי בשבת, שוה חשבון שנים עשר חדש אחד מלא ואחד חסר עולה לשנ"ד ימים. והשלש מאות עותי בעל ד' ימיט, הטפנע מחות וחמשים כולם שבועים, נמלא נדחה להלן ארבעה ימים (שם, ובעי"ז שם ה: ושבת פז: וסובה נד:). ואם היתה שנה מעוברת חמשה. לקסנר חודש העיבור לעולם חסר, עשרים ושמונה ימים שלו ארבעה שבועות. מלא יום אחד יתר, תנהו על ממשה (סוכה שם, וכעי"ז שבת שם ור"ה שם ושם).

שינויי נוסחאות

ח] שניהן חסרים ביוס (ש"ח).ב] דמשכחת לה לחור (ש"ח). ג] מינת שבעה נמחק (ש"ח). ד] נקייטא והוה ליה לאור (ש"ח). ק] אומרים. נ"א אין בין פסח מרים. נ"א אין בין פסח לפסח ואין נין עלרת כו׳ ון ירחא ומשכחת לה ואות ד' נמחקן (ש"מ). זן כימות החמה לנתתן (שיח). אן כינות החלות כמנין ימות החמה מונה (ש"ח). ק] כימות הלכנה כמנין ימות הלבנה מונה (ש"ח), ע] כנדרים הלן אחר רוב שנים כל"ל [והשאר נמחקן (ש"מ), ין מעשה ועשה רבי ינת מקרים כל"ל (והשאר נממק) מי מסרים כל"ל (והשאר נממק) (ש"ח), יא] שמעון בן גמליאל (ש"ח), יצ] ל"ל ד' (צ"ק), יצ] ל"ל ד' (צ"ק), יצ] דבמעוברת ועיבולה (ש"ח). יד] חמשים יום ויום (ש"מ), טון חמשים יום ואיקלע ביום שון ממשים יום ואיקרע ביום (צ"ק), עון ממשים מקלע ביום רלשון (ש"ח), יון לים. נ"א ליל שלשים ואחד אור כו' (ש"ח), יון כפלו ופיון דחו להו ד' חסרים

שני חסירים ליום הנף. ט"ז בניסן אחד מלא ואחד חסר לאור עיבורו פי׳ ליל שאחר עיבורו לגו (דעיבורו) דהיינו ליום ל״א דיום ל"א בניסן הוא באותו יום שאירע בו י"ז בניסן שהוא יום ג' לפסח: סוף לאחרים ביום הנף לא משכחת לה כו'. כגון שהיתה שנה

מעוברת ועיבורה שלשים וכיון דעשינו עיבור שנה משלשים יום יש לנו לחסר חדש אחד מהשלימים של הקיץ לכך אשכחן ביום הנף:

ועשה רבי מ' חסרים מעשה'

ונראה חדש בזמנו. מולד תשרי ביום הביעות השנה והיה רבי תמיה היאד עשינו ט' חסרים ונראה חדש בזמנו פי׳ רבי סבור דקיבוע ומולד דאשתקד היה ביום ז' ועשה ט' חסרים והוקבע שנה ביום א' ועל כן היה תמיה לפי מה שסבור דאשתקד הקיבוע והמולד ביום ז' א"כ השנה לא היה בדין עד יום ד' דלא תראה הלבנה ג' ימים אחר הקיבוע אמר לפניו ר"ש בנו שמא שנה מעוברת היתה ועיבור שנה שלשים ואשתהד עשינו שניהם מלאים דל תלתא בהדי תלתא וקם ליה אדוכתיה פי׳ שנה מעוברת היתה שנה זו שעשינו הט׳ חסרים ודאי אשתקד היה הקיבוע ביום לקן ז' וע"י שעשינו שנה זו מעוברת ועיבור שנה שלשים היה בדין שיתאחר להן השנה הקיבוע משל אשתקד ו׳ ליו ימים ויהבע ביום ד' וע"י שעשה רבי שלש חסרים הוקבע השנה ביום א' ואשתקד עשינו שניהם מלחים וקדים המולד לקיבוע דאשתקד שני ימים ואירע המולד דאשתקד ליום ג' וכי שדית ה' כ״א תקפ״ט להוי המולד השתא ביום ראשון ולכך נראה עתה ביום הקיבוע ולכאורה אשתקד קדים המולד

מיום נזיר כימות החמה זו ימונה נזירות ° ג' מאות וששים וחמשה ימים כמנין ימות החמה ואם איתא זימנין דמשכחת לה ששהי "בנדרים הלך יו אחר לשון בני אדם ורוב

במאי קמיפלגי בעיבור שנה ¢דתניא מכמה עיבור שנה ל' רשב"ג אומר חודש מיתיבי אין עצרת חלה אלא ביום הנף ואין ר"ה י חלה אלא או ביום הנף או לאור עיבורו בשלמא לעולא דשמונה חסירין עבדינן מעוברין לא עבדינן משכחת לה שניהן 16 חסר ביום הגף אחד מלא ואחד חסר לאור עיבורו אלא לרב הונא דאמר עבדינן מעוברין הא זימניז דמשכחת כו לאור אור עיבורו אמר לך רב הונא ולעולא מי ניחא שמונה הוא דלא עברינן הא שבעה עברינן (6) שבעה זימנין דלא עבדינן בסיתוא ועבדינן בקייטא זו והא הוה לאור אור עיבורו אלא הא מני אחרים היא ידתניא אחרים אומרים פו יאין בין עצרת לעצרת ואין בין ראש השנה לר"ה אלא ארבעה ימים בלבד ואם היתה שנה מעוברת חמשה סוף סוף לאחרים ביום הנף לא משכחת לה א"ר משרשיא כגון שהיתה שנה מעוברת ועיבור שנה ל' יום דל ירחא לבהדי ירחא ם דמשכחת לה ביום הנף א"ל רב אדא בר אהבה לרבא אחרים מנינא אתא לאשמועינן הא קמ"ל דלא בעינן מצוה לקדש ע"פ הראיה מתקיף לה רבינא והאיכא יומא דשעי ויומא דתלתין שני כיון דליתיה בכל שתא לא קא חשיב ואף שמואל סבר לה כרב הוגא דאמר שמואל יאין שנת לבנה פחותה משלש מאות וחמשים ושתים יום ולא יתירה על שלש מאות וחמשים וששה יום הא כיצד שניהם

מלאין ששה שניהם חסירין שנים אחר מלא ואחר חסר ארבעה מיתיביי הריני כימות הלבנה 🗈 מונה נזירות ג' מאות וחמשים וארבעה ימים כמנין ימות הלבנה שנים ואף רבי סבר לה כרב הונא דתניא מעשה ועשה רבי ז (כרב הונא) תשעה חסירים ונראה חודש בזמנו והיה רבי תמיה ואומר עשינו תשעה חסיריו ונראה חודש בזמנו אמר לפניו ר' שמעון בר רבי שמא שנה מעוברת היתה

ועיבור

בסתווא ועבדינא לחדשי החורף כסדרן ומעברינא ליה בקייטא ועבדינן ד' מלאים וה"ל נמי לאור אור עיבורו: 141. הא דקתני לעולם לאור עיבורו ולא יותר אחרים הוא דלית להו מליאין וחסירין דלדידהו ^{כאן} כל החדשים [כולהו] כסדרן: **אלא ארבעה ימים.** אם אירע ר״ה ביום ראשון יבא לשנה הבאה ליום חמישי דהיינו כולהו כסדרן: ביום הנף לא משלחם לה. דהא בכסדרן מקלע לאור עיבורו: דל ירחא. דקייטא בין ועביד ליה חסר לבהדי ירחא דעיבור דעבדת ליה מלא דכי היכי דעבדינן שבט ואדר הראשון מליאין ביחד עבדינן נמי ניסן ואייר חסירין יחד דהא אמרינן אם היתה שנה מעוברת חמשה וכיון דעיבור שנה שלשים אי לא עבדינן תרי חסירין בהדי הדדי הוו להו שיתא בנו די ראש השנה לר״ה דהא כי מוספת חד חדש מלא על ירחי שתא מאחרת ליה לר״ה חרי יומי הילכך כדו הוו להו בקייטא ארבע חסירין ומיקלע ביום הנף: אחרים מנינא אסא לאשמועינן. בתמיה. כיון דכסדרן אית להו פשיטא דאין בין זה לוה אלא ארבעה והכי איבעי להו למימר אין מעברין את החדש כהו לצורך וממילא ידענא דאין בין זה לוה אלא ארבעה: כיו [הא קמשמע לון. אי הוה אמרי אין מעברין את החדש לנורך הוה אמינא ה"מ בחדש שנראה בומנו אבל היכא דלא אתו סהדי ביום שלשים ע"כ תעברהו משום דמלוה לקדש על פי עדים: קמ"ל לו'. דהכי משמע דהאי סימנא נקוט בידך ארבעה ימים בין זה לזה ואפילו לא נראית הלבנה: והאיכא יומא דשעי. כלומר נהי נמי דבתר 🗈 מולדות הלבנה אזלי אחרים מיהו זימנין דאיכא חמשה ימים בשנה פשוטה בין פסח לפסח דהא איכא יומא דשעי דלשלש שנים טפי חד יומא טופיינא דבין מולד זה למולד שנה הבאה איכא ארבעה ימים ושמונה שעות וחתע"ו חלקים לא לשלש שנים לכל שנה שמונה שעות תמלא יום אחד: ו**יומא דמלפין שנין.** שהרי מן התחע"ו (6) לא תחס"ד מכל תחע"ו חמלא יום לשלשים שנה שהרי תחר"ף חלקים בשעה חשוב חמשה תחס"ד כפו ארבע שעות הרי לשלשים מתס"ד כ"ד שעות שהן יום אחד: ואף שמואל סבר להא דרב הולא. דשמונה 'מליאין נמי עבדינן: שניהם מליאים. כיו שניהם מן החסירין 🗓 (שנים) כגון מרחשוון ואייר אם תעשה מליאים נמצא שנה עודפת שני ימים על כסדרן והרי היא שנ"ו: שניהם חסירין. שנים מן המליאין כגון כסליו וסיון אם תעשה חסירון נמנאת שנה חסירה שני ימים מכסדרן והרי היא שנ"ב וכסדרן שנ"ד אלמא עבדינן חמניא מליאין: הריני נויר כיסוח החמם. לאן (או) שאמר כמנין ימות החמה מונה נזירות שם"ה: ואף רבי סבר לה כרב הוא. דאמר עבדינן שמונה מליאים: ונראה חדש. לבנה תשרי צומנו ביום קביעות ראש השנה: והיה רבי חמה. לפי שהיה לבו (ו) לאחר הלבנה שלשה ימים שהרי הקדימו הקביעות שלשה ימים:

נוירות כמנין ימות החמה לפי חשבון ד' תקופות ד' פעמים צ"א יום וז' שעות ומחצה הן שס"ה יום: שנ"ד יום היינו כי הוו אחד מלא ואחד חסר. ואם איתא משכחת בשניהם מליאים שנ"ין. ונראה חדש בזמנו (ביום ר"ה). והיינו פליגא אדעולא דאמר דלא עבדינן יותר מח' חסירין:

אין עצרת חלה ובו'. תימה אמאי לא קאמר רב הונא רבנן היא ואנא דאמרי כרשב״ג דבלאו חכי מוקי פלוגתייהו כתנאי ואין לומר דבעי קצים היו היו הלהו המא יא קאמו די וונה די בין היו אומגר אומני בין בין היו הצבי לאוקמי ברייתא כדברי הכל דה אמיק דאת אבחרים ויש לומר דמ״ד רמקשה רברייתא קיימא אמתני האיירי בענין סברת משנתנו הילכן פריך מינה לאמוראים שפירשו המשנה ובתר דמשני הא מני אחרים היא וסברי כרשב״ג לא הוה מצי לשנויי עולא בלאו תירוצא דאחרים היא דאתיא כרשב״ג משום דמסיק בקושיא לתרוייהו. הרא״ש ז״ל: ה**א מני אחרים.** תימה דלאחרים לא היה לנו לעשות עיבור השנה דהא אינהו אמרי ובשנה מעוברת ה' וא״כ בלא שנה מעוברת הוה מצי לשנויי כגון דעבדי בסתווא ד' מלאים דאז נצטרך לעשות בקייטא ד' . חסרים שלא יהא בין ר״ה לר״ה יותר מד׳ ימים, ועוד צ״ע מ״ט דאחרים דאמרי שנה מעוברת ה׳ והא לא עבדינן שנה מעוברת כי ישנים לג' שנים ובלא העיבור הייחה מו "מים, ומר ב"ע מי טאחים" אמו ישמו מעבודות הוא לא עבריק שמו מעבודות יהא שנים שנים לג' שנים ובלא העיבור הייחה ד"ח התע"ו ובהא לא פליגי אחרים כדפריך תלמודא בסמוך והא איכא יומי דשעות ויומא דתלתין שנין וי"ל דליכא לשנויי הכי דהיאך היו בסתווא ד" מלאים דהא אחרים אית להו דאין לשנות מכסדרן אלא ע"י חודש העיבור אבל פשיטא שע"י חודש העיבור יצטרך לשנות מכסדרן כדי שלא יהא בין ר״ה לר״ה יתר על ה׳ ימים וגם קושיא שניה אינה כלום דנקט חדש העיבור דמילתא דפסיקא נקט וחשבון דשעי לא פסיקא ליה דאם בתחלת הג' שנים יהיה המולד אז יבא לששה שנים ואם לקץ ח' שעות יבא לב' שנים ואם לקץ ט"ז שעות יבא לקץ שנה ליום שלם ומשום הכי נקט חדש העיבור, ועוד הקשו היאך אמרינן שניהם מלאים ששה הא לא אשכתן שניהם מלאים כי אם בשנה

ל) סנהדרין יא. ר"ה יע:,נ) וחוספ' פ"א ה"דן, ג) סוכה במאי קמיפלגי. רב הונא דמוקי למתני׳ בתרתי מילי סבר לה כרשב"ג דזימנין כ"ט וזימנין שלשים והכי מיפרשא מתני' אין פוחחין מד' חדשים נד: ר״ה ו: כ. [תוספתא פ״א ה״ד נד: ר״ה ו: כ. [תוספתא פ״א ה״ד שבת פז:], ד) נזיר ח: ע״ש תוספתא נזיר פ״א ה״ג, ה) [נדרים מעוברין דלא עבדינן טפי מח' חסירין הא ח' חסירין עבדינן ולא מעוברין דלא במעוברת ועיבורה ל' וכדעולא ולא נראה לעבר ל: וש"כן, יותר על שמונה הא שמונה מליאין

עבדינן ובמעוברת ועיבורה כ"ט וכדלעיל והיינו כרבן שמעון יש ועולא רבינו גרשום סבר לה כת"ה דלעולם שלשים הלכך במאי הא מיפלני. רב הונא ועולא רב הונא כרבן שמעון בן גמליאל: אין עצרת חלה אלא ביום הנף. ביום הנפת העומר דכתיב ביה ממחרת השבת יניפנו לא מיתוחמא מתני׳ אלא בחד טעמא ולא נראה לחסר יותר מח' קתני הא ח' עבדין ובמעוברת ועיבורה שלשים הכהן. לעולם מיום הנף ועד אבל לעבר אפילו יבן ח' מליאיו נמי לא עצרת מ"ט יום דהיינו ז' שבועות עבדינן דקדים סיהרא שני יומי בהתחלת שבוע ח' הוי עצרת ובהחולת שבוע זוי הוי עצדת דהיינו יום נ' ואותו יום נ' חל ביום הנף]: או לאור עבורו למחרתו לאור אותו לילה שעבר (כ) יגן דמעוברת ועיבורה כ"ט ליכח לאוקומיה כרב הונא דאין עיבור שנה יום הנף: ואית דאמרי לאור בליר משלשים: אלא ביום הנף. באותו . ניבורו של ניסן דהיינו יום ל״א יום שאירע בו ט"ז בניסן לפי שבט"ז עיבודו של ניסן דויינו יום ל"א ואותו יום ל"א הוא ביום מחרתו של יום הנף: שניהם חסירין, אייר וסיון ביום הנף: דאי עבדינן בניסן אנו מתחילין למנות חמשים ידו שיו ויום חמשים שו איקלע ביום ראשון ח׳ חסירין עבדינן ד׳ בסיתוא להתחלת המנין דיום מ"ט הוי סוף מרחשוון וכסלו [וטבת ואדר. וד' בקייטא אייר סיון כנגד מרחשוון וכסלו] ומארו אויר כנגד חשרו וראר. שבת שביעית וביום חמשים מתחיל השבוע: ואין ר"ה כו' או לאור עיבורו. לאור עיבורו של ניסן ביום שאירע שניהם חסירין (אאייר) {אאדר} וסיון קאמר משום דלא רגילי כל בו ל"א של ניסו כגוו אם (ג) ניסו בא׳ . שתא למיהוי תרוייהו חסר והוי בשבת הוי חור עיבורו שלישי בשבת שוא למיחר וחדיהו חסו החל" "ה ביום (הא') [הנף]. כיצד זיה ר"ח ניסן ביום השבת נמצא יום הנף דהוא יום ט"ז באחד להכי קרי ליה יו אור עיבורו שהוא לילה שבו מתעבר החדש שכשעושים בשבת ונמצא ר״ח אייר ביום ר"ח יום ל"ה הוי חדש שעבר מעובר: א' וב' ור"ח סיון ביום ג' תמוז א' וב' ור"ח סיון ביום ג' תמח יום ד' אב יום ה' אלול ו' ז' דאב היה מלא נמצא היה ר"ה ביום הנף דהוא יום א': אחד מלא ואחר חסר לאור עיבורו. שניהם חסירין. כסליו וסיון יחן וכיון דהוו להו ד' חסירין בסתווא וד' חסירים בקייטא הוי ר"ה ביום הנף דהא יאייתר ליה יום אחד (דחדש ג׳ החידנא עבדינן לעולם חדשי ימות מלא. הא זימנין דמשכחת לה מלא. הא זימנין דמשכוזוו לה ר"ה לאור אור עיבורו ביום ג' לאחר הנף. כיצד משום דכיון דאמרינן ד' מלאין אייתר ליה עוד יומא חד: שמונה הוא דלא החמה כסדרן ויש לנו סימן קבוע א"ת ב"ש ג"ר לשלישי של פסח הוי ר"ה דהיינו לאור עיבורו וכי עבד חד חסר ער יומא זוד: שמובר זוה א עברינן מעוברין אבל ז' מעוברין עברינן, זימנין דלא עבריניה בסיתוא לחדש רביעי דלא עברו בסיתוא אלא ג' מליאין ועברי טפי מקדמת ליה לר"ה חד יומא דהיינו ליום הנף אלא לרב הונא דאמר מעוברין נמי עבדינן הא כיון יש (ד) דעבדינן בקייטא ד׳ מליאין והוה ליה בימות החמה ד' מליאין מאחרת לר"ה לאור אור עיבורו כדאמרן לעילן: חד יומא דה"ל לאור אור עיבורו של ניסן אלא הא ברייתא מני דאין ר״ה חלה אלא או ביום הנף או לאור ליום רביעי של פסח: הא שבעה עבדינו. זלה אלא או ביום הנף או לאור ניבורו: **אחרים הוא.** דסבירא להו דלעולם אחד מלא ואחד אפילו לעולא דהא דלא עבדינו שמנה חסר דהוו להו שנ״ד ימים ש״נ מליאין משום דקדים אתי סיהרא תרי נפקי כולהו ז' ז' פשו להו ד' ימים יומי אבל שבעה דלא קדים אלא חד יומא נפקי כולהו דרי פשולהו דרימים והני נינהו דבין ר״ה לר״ה ואם היתה שנה מעוברת חמשה היינו עבדינן והא זמנין כן [דלא] עבדינן טעמא [דמאן] דאמר עיבור שנה חדש כ״ט יום דפש על ז׳ ז׳ וד יומא אבל לטעמא [דמאן] יאמר עבור שנה שלשים פשו "אמר עבור להו תרי יומי והוי בין ר״ה לר״ה ו״ ימים והאי דקאמרי אחרים חמשה דבציר מחמשה לא הוי לדברי הכל: [פוף פוף לאחרים לאור עיבורו משכחת לה דכיון זסבירא להי דכסידון הא אמרינן לעיל אחד מלא ואחד חסר לאור עיבורו. אבל יום חסר לאור עיבורו. אבל יום הנף לאחרים לא משכחת]: כגון . שהיתה שנה מעוברת ועיבור

מלא לפיכך צריך לחסר ניסן מפני אדר הראשון שהוא מלא והשתא הוו להו בקייטא ד' חסירין הולך ר"ה ביום הנף (כדתצינן לעיל שניהם חסירין ביום הנף]: אחרים מנינא אתא לאשמועינן. ים ביות איבא יומא דשעי. דשתי היה הראייה. להמתין עד שיבואו עדים אלא בתר חושבנא אזלינן ולעולם אין בין ר״ה וכו׳: [ולאחרים הא איכא יומא דשעי. דשתי לקרש עיש הראיה. להמתוך עד שיבואו עדים אלא בתר חושבנא אזילנן ולעורם אין בין רייה וכוי. ן ולאחרים הוא איבא יומא דשעי. דשתי ידות שעה של כל חדש עולין לחיז שענים עולין אותן שעות ליום וע"ג חלקים לכל חדש עולין לחיז שענים עולין אותן שעות ליום וע"ג הלקים לכל חדש עולין לחיז שענים עלין אותן שנים עולים אחד היינו ויומא דתלתין שנין. הא שנ"ע כלאין, מרחשוון ואייר שנ"ו דכיון דאמרינן דכי הוו וי מליאן וי חסירין הויא שתא שנ"ד ימים ש"מ דכי הוו ח' מליאין הויא שנים ביו ווי ח' מליאין הויא שנ"ע ב"ד מים וווי חיים עוברין בין ה' מעוברין כלל: הריני נויר. הרי עלי. נוירות של לי יום כסתם נוירות מונה שס"ח ה' מסמוא לבל עולא לא סבירא ליה למעבד ה' מעוברין כלל: הריני נויר. הרי עלי. נוירות של לי יום כסתם נוירות מונה שס"ח

[שנה] שלו שלושים דל ירחא לבחדי ירחא. כלומר כיון דאדו

, הראשון (חד) [הוי] מלא צריך אתה לחסר כנגדו ניסן דחסרון

. יאדר השני הוא כנגד אב שהוא

ן − ב- ו". מעוברת וא"כ המצא יותר משס"ה ימים וכן ב' חסרים לא תמצא אלא בשנה מעוברת וע"ק דבכל שמעתין קאמר תלמודא שנה שלפניה ומשמע שנה שלפניה ממש לכך נראה לפרש שנה שלפניה שלפני זאת והא רקאמר דל ירחא חסרא בהדי ירחא מליאה י"ל ירחא חסריא משנה זאת בהדי ירחא מלאה משנה שעברה שבשנה מעוברת ופשוטה יש כ"ה חדשים וא"ת ואמאי לא אוקמ' כששנה זו מעוברת כדפ״ה וי"ל דלא מתוקמא מתני בתכי דתנן אין פוחתין מד' מעוברים בשנה כו' ואי בשנה מעוברת איכא י"ג חדשים וא"כ הוי להו ט' חסרים והרי בין לרב הונא ובין לעולא לא עבדינן ט' חסרים ורש"י הגיה כך בקצת פירושים. תוס' מהר"פ. גליון, ק"ק לאחרים בלא שנה מעוברת תמצא (חי) [הי ימים] לג' שני של א שבינין כי וחומים וחיי הזהית כן בקבו מיושים. ומני מהו כי גירון, אין א החיים בא שנה מטבותו תמצא (חי) [הי ימים] לג' שנים משום חוספת החי שעות כראמר בסמוך: מוף מחף המסכת: ואף שמואל סבר לה כרב הונא. עי בהשמטות בטוף המסכת: נאף שמואל סבר לה כרב הונא. עי בהשמטות בסוף המסכת: ניומנין דמשכחת לה ששה. גליון. וקשיא לרב הונא דאמר עבדינן שני מלאים והוה גמי מצי למפרך לעולא דוימנין דמשכחת לה חמשה כגון שהיה חדש מלא יתר על החסרים אלא נקט המנין היתר ומקשי לרב הונא וה״ה נמי לעולא. הרא״ש ו״ל: שמא שנה מעוברת . היתה. גליון. וא״ת מה שעשו אשתקד שנים מלאים מסתמא לא עשו כן אלא לתקן שנה שלפניה א״כ אינן מועילים לשנה זו, וי״ל דאפשר דאחד מן המלאים היה לתקן שנה שלפניה ונשאר מלא אחד לתקון שנה זו וחודש העיבור מלא הוו להו ח'ז חסרים וארבע מלאים פשו להו תרי יומי כנגד תלתא יומי חסרון שנה זו וקם ליה אדוכתיה זולתי יום אחד והיה החדש ראוי לידחות בסוף יום הקביעות. הרא"ש ז"ל: